

Монреальський Когнітивний Тест (MoCA)

Інструкція із застосування й оцінки

Монреальський Когнітивний Тест (MoCA) був розроблений як швидкий інструмент для визначення помірної когнітивної дисфункції. Він оцінює різні когнітивні аспекти: увагу й концентрацію, виконавчі функції, пам'ять, мову, зорово-конструктивні навички, абстрактне мислення, рахунок і орієнтацію. Час виконання MoCA тесту приблизно 10 хвилин. Максимально можливий результат - 30 балів. Результат 26 балів і вище розглядається як норма.

1. Альтернативний взаємозв'язок:

Керівництво: Екзаменатор інструктує обстежуваного: *"Будь ласка, намалюйте лінію, що йде від цифри до літери у висхідному порядку. Почніть звідси [вказати на одиницю] і намалюйте лінію, що йде від цифри «1» до літери «А», потім до цифри «2» і так далі. Закінчите тут [вказати на букву «Д»]"*.

Підрахунок: Зараховується один бал, якщо обстежуваний успішно намалював наступний паттерн: 1-А-2-Б-3-В-4-Г-5-Д, без пересічних ліній. Бал не зараховується, якщо є будь-яка помилка, що не була негайно самостійно виправлена.

2. Зорово-конструктивні навички (Куб):

Керівництво: Екзаменатор дає наступні інструкції, указуючи на **куб**: *"Нижче у вільному місці скопіюйте цей малюнок так точно, як можете"*.

Підрахунок: Зараховується один бал за точно виконаний малюнок.

- Малюнок повинен бути трьохмірно-просторовий;
- Усі лінії повинні бути скопійовані;
- Не повинно бути зайвих ліній;
- Лінії повинні бути відносно паралельні й однакової довжини (прямокутні призми прийнятні).

Бал не зараховується, якщо не виконаний будь-який із перерахованих вище критеріїв.

3. Зорово-конструктивні навички (Годинник):

Керівництво: Укажіть на праву верхню третину аркуша і дайте наступні інструкції: *"Намалюйте годинник. Поставте на циферблаті усі цифри й укажіть час 10 хвилин на дванадцяті"*.

Підрахунок: Зараховується один бал за кожний із наступних трьох критеріїв:

- Контур (1 бал): циферблат повинен виглядати як коло, припустимі тільки незначні викривлення (наприклад, незначний дефект змикання кола);
- Цифри (1 бал): повинні бути присутні усі цифри циферблату, не повинно бути, додаткових цифр; цифри повинні розташовуватися в правильному порядку й у відповідних квадрантах на циферблаті; римські цифри прийнятні; цифри можуть бути розташовані за межами контуру циферблату.
- Стрілки (1 бал): повинно бути дві стрілки, що спільно вказують на вірний час; годинна стрілка повинна бути чітко коротшою, аніж хвилинна; стрілки повинні розміщуватися в центрі циферблату і їх з'єднання повинне бути близько до центру годинника.

Бал не зараховується за даний пункт, якщо будь-який із перерахованих вище критеріїв не дотримано.

4. **Назви:**

Керівництво: Починаючи зліва, указуючи на кожний малюнок запитати: *"Назвіть цю тварину"*.

Підрахунок: Один бал присуджується за кожну правильну відповідь: (1) верблюд, (2) лев, (3) носоріг.

5. **Пам'ять:**

Керівництво: Екзаменатор читає список з 5 слів із частотою одне слово за секунду, даючи наступні інструкції: *"Це тест для перевірки пам'яті. Я прочитаю кілька слів, які Ви повинні запам'ятати. Слухайте уважно. Коли я прочитаю, повторіть стільки слів, скільки Ви запам'ятали. Не має значення, у якому порядку Ви їх назвете"*. Позначте у відповідному полі названі обстежуваним слова в цій першій спробі. Коли обстежуваний укаже, що він (вона) закінчив (повторив усі слова), або не може згадати більше слів, прочитайте список другий раз із наступними інструкціями: *"Я прочитаю ті ж кілька слів другий раз. Спробуйте їх запам'ятати й назвати мені стільки слів, скільки Ви можете, включаючи слова, які Ви назвали перший раз"*. Позначте у відповідному полі названі обстежуваним слова після другої спроби.

Після закінчення другої спроби проінформуйте обстежуваного про те, що Ви попросите його (її) повторити ці слова знову: *"Наприкінці тесту я попрошу Вас повторити ці слова знову"*.

Підрахунок: У цьому завданні бали не присуджуються ні за першу, ні за другу спробу.

6. **Увага:**

Повторення цифр у прямому порядку:

Керівництво: Дайте наступні інструкції: *"Я збираюся назвати декілька цифр. Після того, як я їх назву, повторіть ці цифри в тому ж порядку"*. Прочитайте п'ять цифр із частотою одна цифра за секунду.

Повторення цифр у зворотному порядку:

Керівництво: Дайте наступні інструкції: *"Тепер я збираюся назвати ще кілька цифр, але ви повинні повторити їх у зворотному порядку"*. Прочитайте три цифри із частотою одна цифра за секунду.

Підрахунок: Додайте один бал за кожне вірно виконане завдання (NB.: вірна відповідь для завдання з повторення цифр у зворотному порядку 2-4-7).

Пильність:

Керівництво: Екзаменатор читає список літер із частотою одна літера за секунду після наступних інструкцій: *"Я збираюся прочитати ряд літер. Щоразу, коли я назву літеру "А" вдарте долонею по столу один раз. Якщо я назву іншу літеру, не треба ударяти долонею"*.

Підрахунок: Додається один бал, якщо немає помилок або є тільки одна помилка (помилкою вважається удар долонею при називанні іншої літери або відсутність удару при проголошенні літери "А").

Послідовне лічіння:

Керівництво: Екзаменуєучий дає наступну інструкцію: *"Тепер я попрошу Вас відняти 7 від 100, потім віднімайте 7 від Вашої відповіді й так доти, поки я Вас не зупиню"*. Дайте цю інструкцію двічі, якщо необхідно.

Підрахунок: За це завдання може бути максимально присуджено три бали. Бали не присуджуються, якщо не було дано жодної правильної відповіді. Один бал присуджується за

одну правильну відповідь, два бали – за дві або три правильні відповіді і три бали, якщо обстежуваний дав чотири або п'ять правильних відповідей. Кожне віднімання оцінюється незалежно; якщо обстежуваний відповів неправильно, але потім правильно відняв 7 від неправильної відповіді, надайте 1 бал за кожну правильну відповідь. Наприклад, обстежуваний може відповісти "92 - 85 - 78 - 71 - 64", де "92" неправильна відповідь, але всі інші вирахування зроблені правильно. Це одна помилка, й у цьому випадку необхідно надати 3 бали за це завдання.

7. Повторення фрази:

Керівництво: Екзаменуючий дає наступні інструкції: *"Я прочитаю Вам речення. Повторіть його з точністю так, як я скажу [пауза]": "Я упевнений в одному, тільки Євген – це той, хто може сьогодні допомогти".* Після відповіді скажіть: *"Тепер я прочитаю Вам інше речення. Повторіть його з точністю як я скажу [пауза]": "Кіт завжди ховався під диваном, коли пес був у кімнаті".*

Підрахунок: Додайте 1 бал за кожне точно повторене речення. Повторення повинне бути **абсолютно точним**. Не повинно бути пропусків слів (наприклад: пропуск слів "тільки", "завжди") і заміни / додавання (наприклад: "Євген – це той, хто допоможе сьогодні", заміни "ховається" замість "ховався", вживання множинного числа і так далі).

8. Вербальна швидкість:

Керівництво: Екзаменуючий дає наступні інструкції: *"За одну хвилину назвіть мені стільки слів, скільки зможете, які починаються з певної літери алфавіту, яку я зараз Вам запропоную. Ви можете називати будь-які слова, крім власних імен (наприклад: Євген або Київ), чисел і слів, які мають однаковий корінь, але різні суфікси (наприклад: дружба, дружити, друг). Ви готові? [Пауза] Тепер назвіть мені стільки слів, скільки зможете, які починаються з літери "Н" [60 секунд]. Хвилина закінчилась".*

Підрахунок: Додається один бал, якщо обстежуваний назвав за одну хвилину 11 або більше слів. Позначте у відповідному полі кількість названих слів.

9. Абстракція:

Керівництво: Екзаменатор просить обстежуваного пояснити спільне поміж двома словами, починаючи з прикладу: *"Скажіть, що спільного між: яблуком і апельсином?"* Якщо обстежуваний не дає конкретну відповідь, скажіть ще (тільки один раз): *"Скажіть, що це спільного поміж ними?"* Якщо обстежуваний не дає правильну відповідь (фрукти), скажіть: *"Так, це вони обидва – фрукти".* Не давайте додаткових інструкцій і роз'яснень.

Після цього прикладу, скажіть: *"Тепер назвіть, що спільного поміж: поїздом і велосипедом".* Після відповіді дайте наступне завдання: *"Тепер скажіть, що спільного між: лінійкою й годинником".* Не давайте додаткових інструкцій і роз'яснень.

Підрахунок: Тільки два останні порівняння оцінюються. Додається 1 бал за кожну правильну відповідь. Наступні відповіді прийнятні:

Поїзд – велосипед = мається на увазі транспорт, засоби пересування, на обох можна їздити.

Лінійка – годинник = вимірювальні інструменти, використовуються для виміру.

Наступні відповіді неприйнятні: поїзд – велосипед = обидва мають колеса; лінійка – годинник = на обох намальовані цифри.

10. Пам'ять:

Керівництво: Екзаменатор дає наступні інструкції: *"Кілька хвилин назад я прочитав Вам декілька слів і попросив їх запам'ятати. Назвіть мені стільки слів, скільки Ви запам'ятали"*. Позначте правильно названі слова у відповідному полі. Не давайте ніяких підказок.

Підрахунок: Додається 1 бал за кожне назване слово без будь-яких підказок.

Необов'язково (опціонально):

Після спроби згадати слова без підказок використовуйте семантичні категоріальні підказки, наведені нижче, для кожного неназваного слова. Якщо обстежуваний не зміг згадати слова після категоріальних підказок, зробіть підказку множинного вибору, що складається зі списку слів для вибору, використовуючи наступну інструкцію: *"Яке із цих трьох слів, на Ваш погляд було названо НІС, ОБЛИЧЧЯ, РУКА?"* Зробіть позначку в спеціально відведеному місці, якщо обстежуваний згадав слово за допомогою категоріальної підказки або підказки множинного вибору.

Використовуйте наступні категоріальні підказки й/або підказки множинного вибору:

	<u>категоріальна підказка</u>	<u>підказка множинного вибору</u>
ОБЛИЧЧЯ:	частина тіла	ніс, обличчя, рука
ОКСАМИТ:	вид тканини	бавовна, синтетика, оксамит
ШКОЛА:	вид будинку	церква, школа, лікарня
РОМАШКА:	квітка	троянда, ромашка, тюльпан
ЧЕРВОНИЙ:	колір	червоний, синій, зелений

Підрахунок: **За відповіді з підказками бали не надаються.** Підказки використовуються тільки для одержання клінічної інформації й можуть дати екзаменаторові додаткову інформацію про тип розладу пам'яті. При розладі пам'яті, що характеризується утрудненням відтворення інформації, результат може бути поліпшений за допомогою підказок. При розладі пам'яті, що характеризується утрудненням запам'ятовування й зберігання інформації, результат не поліпшується за допомогою підказок.

11. Орієнтація:

Керівництво: Екзаменатор дає наступні інструкції: *"Назвіть мені сьогоднішню дату"*. Якщо обстежуваний не дає повної відповіді, дайте відповідну підказку: *"Назвіть рік, місяць, точну дату й день тижня"*. Після чого скажіть: *"Тепер назвіть мені назву місця, де ми зараз перебуваємо, і назву міста"*.

Підрахунок: Додається один бал за кожну правильну відповідь (рік, місяць, дата, день, місце, місто). Обстежуваний повинен назвати точну дату й точне місце де він перебуває (назва лікарні, відділення). Бал за конкретне питання не нараховується, якщо обстежуваний зробив будь-яку помилку при відповіді на це питання.

Сумарна кількість балів: Сума балів за кожне завдання підраховується на правому боці аркуша. Додайте 1 бал, якщо обстежуваний отримав освіту 12 років або менше. Максимальний результат за цим тестом – 30 балів. Остаточна сума балів 26 і більше розглядається як норма.